

בנין יעקב

פרשת חוקת

אמרים יקרים מפנינים נפלאים
לעודד הלבבות בימים המאירים
להבהיק עיניים ביהלום וספירים

תוכן הענינים

פרשת הוקת

לא להתרעם על מידותיו של הקב"ה.....ג

סיון תשפ"א

© כל הזכויות שמורות

להערות אפשר לפנות לטל-פקס : 02-999-8201

או למייל : GMAIL.COM@3122131

ניתן להשיג הקונטרס

בירושלים : 053-31-53-661 050-41-75-336

בבית שמש : 052-76-30-720

כמו כן ניתן להשיג את סדרת הקונטרסים

בנין יעקב על המועדים

אלול - תשרי • חנוכה • שבב"ם • פורים - ד' פרשיות

חודש ניסן - חג הפסח - ספירת העומר • שבועות • בין המצרים

וכן בנין יעקב על התורה: בראשית • שמות

פרשת חוקת

לא להתרעם על מידותינו של הקב"ה

על ידי שהקשה עליהם טורח הדרך באו לידי תרעומות

בפרשתן (במדבר כא ד-ה) "ויסעו מהר ההר וגו' ותקצר נפש העם בדרך. וידבר העם באלהים ובמשה למה העליתנו ממצרים" וגו'.

ופירשו המפרשים שקצרה נפשם מפני שהוקשה להם טורח הדרך. כי התרעמו ואמרו: עכשיו היינו קרובים להכנס לארץ ואנו חוזרים לאחורינו, כמו שחזרו אבותינו ונשתהו שלשים ושמונה שנה עד היום, לפיכך קצרה נפשם בעיני הדרך, ורחמנא ליצלן באו לידי תרעומות על מידותיו של הקדוש ברוך הוא.

עון זה חמור מכל העונות

ומבואר בחפץ חיים (שמירת הלשון ח"ב - תפלה על הדבור) שעון זה חמור הוא יותר מן הכל, ועבור זה נשלחו עליהם הנחשים השרפים כמאמר הכתוב (שם פסוק ו) "וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים וינשכו את העם וימת עם רב מישראל". וכמפורש בהמשך הכתוב שעונש הנחשים בא להם מפני שהתרעמו על מידותיו יתברך, כמו שנאמר (שם פסוק ז) "ויאמרו חטאנו, כי דברנו בה' ובך".

הקב"ה צוה לעשות 'שרף' ולמה שינה משה ועשה 'נחש'

והנה בענין עונש הנחשים כבר נתקשו המפרשים דלכאורה הרי השי"ת אמר למשה עשה לך 'שרף' ומדוע שינה משה ועשה 'נחש' הנחושת, וביארו בספרים הקדושים [וכן מובא בכתב סופר] כי בני ישראל חטאו בשתים שדיברו בה' וגם במשה, וכמאמר הכתוב "חטאנו כי דברנו בה' ובך".

והנה על מה שדיברו בה' היה ראוי שיעשה דייקא נחש, לרמוז שנכשלו בעון כדוגמת נחש הקדמוני שהלשין על ה', ועל העון השני שדברו במשה, היה ראוי שיעשה שרף, כמו שאמרו חכמינו ז"ל (אבות פ"ב מ"י) הוי זהיר בגחלתן של חכמים וכו' שלחישתן לחישת שרף.

אמנם כביכול הקדוש ברוך הוא מחל על כבודו, והקפיד ביותר על כבוד משה, ולכן ציוה שיעשה דייקא 'שרף' הרומז על ענין הפגיעה בכבוד החכמים, אך מאידך גיסא משה רבינו ברוב ענותנותו, מחל על כבוד עצמו, ועל כבוד קונו לא מחל על כן עשה 'נחש'.

על ידי חטא הלשון נולדים הנחשים המזיקים

ובעין זה מבואר באור החיים הקדוש בביאור הכתוב "את הנחשים השרפים". כי לצד שישראל דברו במשה, והוסיפו לחטוא לדבר באלהים, לכן שלח השי"ת דייקא את הנחשים, על פי הידוע שמכל עבירה נולד מזיק, והוא עצמו עומד ומעניש את האדם החוטא.

והמזיק הנולד מחטא הלשון הוא הנחש, כמו שמצינו בגמרא (תענית ה.) מאי דכתיב (קהלת י"א) "אם ישך הנחש בלוא לחש ואין יתרון לבעל הלשון". שלעתיד לבוא מתקבצות ובאות כל החיות אצל הנחש, ואומרים לו: אנחנו מבינים את הארי, שדורס ואוכל, ואת הזאב שטורף ומולך את טרפו לחורו, ואחר כך אוכל, שאמנם הם הורגים, אבל על כל פנים יש להם איזה הנאה מכך, שהרי הם אוכלים את טרפם, ומשקיטים את רעבונם. אבל אתה, הנחש, מה הנאה יש לך

בנשיכת והריגת הבריות, הרי אינך אוכלם לבסוף, ואין לך הנאה בכך. אמר להם הנחש: "ואין יתרון לבעל הלשון". כלומר, כך עושים גם בני אדם, שמספרים לשון הרע, אף שאין להם כל הנאה בכך. נמצינו למדים שחיות הנחש וכח ההיזק שבו, הוא מחטא לשון הרע של בני אדם, וממנו הוא נולד.

והנה כאן נולדו מחטאתם שני דברים 'נחש ושרף' דהיינו נחש שיש בו שנים, ממות את האדם וכן שורף את הנפש, וישלחם ה' בם, כמאמר הכתוב "וישלח ה' בעם את הנחשים השרפים", ונקמם הכתוב בלשון 'וישלח' על דרך שאמר הכתוב (איוב ח ד) "וישלחם ביד פשעם", דהיינו שעצם החטא הכה בהם והעניש אותם. והנחשים הם כנגד מה שדברו במשה, כי כל המדבר לשון הרע בחברו ומכל שכן ברבו נחש מכישו, והשרפים הם כנגד מה שדברו באלהים.

חובת הזהירות שלא להתרעם על מידותיו יתברך שמו

ולדידן יאמר עד כמה חובה על האדם לשעבד את לבו לאביו שבשמים, ולקבל את כל הבא עליו בהכנעה ואמונה טהורה, שהכל מאתו יתברך שמו, ויזהר במשנה וזהירות לשמור פיו ולשונו, שלא להתרעם או להרהר ח"ו אחר מידותיו של הקדוש ברוך הוא, וכל שכן שלא להטח דברים כלפי מעלה ח"ו, וכאמור לעיל שעון זה חמור מכל העבירות, ובעבור עון זה נשלח אליהם עונש הנחשים.

ובן דרשו חכמינו ז"ל (ראש השנה) על מאמר הכתוב "ויאמר ה' אל משה: עשה לך שרף, ושים אותו על נם, והיה כל הנשוך, וראה אותו, וחי". דלכאורה קשה: וכי נחש ממות או נחש מחיה, ואיך נתרפאו על ידי שהביטו בנחש הנחושת. אלא, בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה, ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים, היו מתרפאין. ואם לאו - היו נימוקים.

על ידי מחשבת 'אין עוד מלבדו' מתבטלין כל בוחות הרע

וסוד ענין וסגולת 'ישראל מסתכלין כלפי מעלה' מבאר הגאון רבי חיים מוואלאז'ין זיע"א בספרו נפש החיים (שער ג - פרק יב) כי באמת כאשר האדם קובע

בלבו לאמר: הלא ה' הוא האלקים האמתי, ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם וכל העולמות כלל, והכל מלא רק אחדותו הפשוט יתברך שמו, ומבטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל על שום כח ורצון בעולם, ומשעבד ומדבק טוהר מחשבתו רק לאדון יחיד ברוך הוא, על ידי זה יספיק השי"ת בידו שממילא יתבטלו מעליו כל הכחות והרצונות שבעולם שלא יוכלו לפעול לו שם דבר כלל.

וזוהו הכונה 'בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים' כלומר כשהסתכלו כלפי מעלה על ענין הנחש השרף, והתבוננו בכחו הרע, ועם כל זה יבטלוהו מלבם ולא ישגיחו על כחו הנורא, אלא ישעבדו את לבם באמת רק לאביהם שבשמים לבה, על ידי מחשבה זו 'היו מתרפאין'. [והוא אמיתת ענין המתקת כחות הדינים בשרשם].

סגולה נפלאה להסיר כל הדינים מעליו, ולפעול ישועות למעלה מדרך הטבע

וכתב עוד שם: שבאמת הוא ענין גדול וסגולה נפלאה להסיר ולבטל מעליו כל דינין ורצונות אחרים, שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל.

ולא עוד אלא שיוכל על ידי זה לפעול ענינים ונסים נפלאים היפוך סדור כחות הטבעים, בבחינת 'יגזור אומר ויקם לו'. דכיון שמשעבד ומדבק טוהר אמונת לבבו באמת בל תמוט רק לו יתברך לבה, ואצלו יתברך הרי הכל שוה כל רגע, לפעול בסידור הטבע שקבע או היפוך סידור הטבע, כמו שמצינו אצל רבי חנינא בן דוסא שהיה גזור אומר ופועל כפי רצונו כל עת היפוך סידור הטבע כאמרו (תענית כה). מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידליק, רצונו לומר: הלא אצלו יתברך שוה זה כמו זה כנ"ל. ואכן כן הספיק הבורא ברוך הוא בידו.

ומסופר על הגאון מבריסק זצ"ל שפעם היה נצרך לעבור את הגבולות, והיה סכנה גדולה שלא יתפסוהו, ובכל אותו העת היה דבוק בדביקות האמונה ולא הסיח דעתו להגע ממחשבת אין עוד בלבדו, וכך עבר את הגבול ללא פגע והגיע בשלום למחוזו חפצו.

והשי"ת יהא בעזרינו שאכן נזכה להתדבק באמונה המהורה, ולהשיג ההכרה
האמיתית שאין עוד מלבדו, והכל אשר לכל מאתו יתברך שמו.

